



**REPUBLIKA HRVATSKA**  
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA  
I ODRŽIVOG RAZVOJA  
10000 Zagreb, Radnička cesta 80  
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš  
i održivo gospodarenje otpadom

**KLASA:** UP/I-351-03/22-08/36

**URBROJ:** 517-05-1-1-24-26

Zagreb, 28. veljače 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata OKAMINA d.o.o., OIB: 69396244124, Donje Biljane 255A, Donje Biljane, za procjenu utjecaja na okoliš eksploracije arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploracijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija, donosi

**N A C R T   R J E Š E N J A**

- I. Namjeravani zahvat – eksploracija arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploracijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je u rujnu 2022. godine izradio, a dopunio u veljači i listopadu 2023. godine ovlaštenik MUNDO MELIUS d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

**A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA**

**A.1. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM PRIPREME I EKSPLOATACIJE**

***Opća mjera***

- A.1.1. Ograditi površinski kop.

**SASTAVNICE OKOLIŠA**

***Bioraznolikost***

- A.1.2. Drveće i grmlje uklanjati u doba mirovanja vegetacije i izvan perioda gniažđenja ptica to jest u razdoblju od 1. kolovoza do 1. veljače.

- A.1.3. U slučaju pronalaska stroga zaštićenih životinjskih vrsta ili gniazda, u što kraćem roku o tome obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu prirode .
- A.1.4. U ljetnom periodu za vrijeme sušnih dana polijevati vegetaciju uz rub EP.

#### ***Georaznolikost***

- A.1.5. U slučaju nailaska na dijelove prirode koji bi mogli predstavljati geološku vrijednost, radove prekinuti, zaštiti ih od eventualnog oštećenja/onečišćenja i o pronalasku obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu prirode.

#### ***Vode, vodna tijela i tlo***

- A.1.6. Plato za pretakanje goriva izvesti s nadstrešnicom, vodonepropusnim dnom sa spremnikom i obodno osigurati betonskim zidićem. Tekućine skupljene u spremniku predavati ovlaštenoj osobi.
- A.1.7. Ukoliko se ukaže potreba za nadopunjavanjem gorivom na samoj etaži, koristiti mobilnu crpu opremljenu armaturom za pretakanje goriva i mobilnu tankvanu za skupljanje eventualno prolivenе tekućine.
- A.1.8. Pogonsko gorivo skladištiti u spremniku u vodonepropusnoj natkrivenoj tankvani volumena dostatnog za prihvat cijelog volumena spremnika.
- A.1.9. Spremnike ulja držati nadzemno u posebnim vodonepropusnim zatvorenim prostorima bez odvodnje (eko kontejner).
- A.1.10. Sanitarne otpadne vode skupljati u mobilnom sanitarnom čvoru koje će prazniti ovlaštena osoba.
- A.1.11. Oborinske vode skupljati u taložnici. Istaložene čestice odvoziti na prostor za deponiranje agregata dobivenih nakon oplemenjivanja t-g kamenja.
- A.1.12. Humusni i površinski dio tla privremeno skladištiti unutar EP, zaštititi i kasnije koristiti za završne radove na tehničkoj sanaciji/biološkoj rekultivaciji.
- A.1.13. Registrirati eventualne vodne pojave i speleološke objekte (ponor, jama, špilja) i spriječiti unošenje onečišćenja u ove objekte.

#### ***Zrak***

- A.1.14. Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.
- A.1.15. Oplemenjivačko postrojenja i bušaću garnituru opremiti sustavom za otprašivanje.

#### ***Krajobraz***

- A.1.16. U fazi izrade glavnog rudarskog projekta, izraditi i projekt krajobraznog uređenja. Krajobrazno uređenje i biološku rekultivaciju predviđenu projektom, uskladiti s dinamikom razvoja eksploatacije.
- A.1.17. Tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s rudarskim radovima na dijelovima EP gdje je završena eksploatacija.
- A.1.18. Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih i udomaćenih biljnih vrsta (grmlje i drveće) karakterističnih za razmatrano područje i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji sukladno projektu krajobraznog uređenja.
- A.1.19. Kontinuirano održavati posađeni biljni materijal.

## **OPTEREĆENJE OKOLIŠA**

### ***Buka***

- A.1.20. Aktivnosti na EP obavljati tijekom dnevnog razdoblja
- A.1.21. Koristiti malobučnu opremu i strojeve te ih redovito održavati.

### ***Otpad***

- A.1.22. Opasni otpad skupljati u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom te predavati ovlaštenoj osobi. Neopasni otpad odvojeno skupljati prema vrsti i predavati ovlaštenoj osobi.

## **KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA**

- A.1.23. Ako se tijekom eksploatacije nađe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležno tijelo za zaštitu kulturno-povijesne baštine.

## **ŠUME I ŠUMARSTVO**

- A.1.24. Zabranjena je svaka sječa i oštećivanje stabala izvan prostora rada.
- A.1.25. U cilju zaštite od erozije interne prometnice u obuhvatu zahvata izvesti na način da oborinska odvodnja u okolni teren ne uzrokuju pojačanu eroziju
- A.1.26. Posjećenudrvnu masu izvesti odmah nakon prosijecanja zaposjednute površine te uspostaviti šumski red, zaštitu od požara i zaštitu od šumskih štetnika.
- A.1.27. Zadržati postojeću vegetaciju na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene radovima na eksploataciji Sanirati sve eventualne štete nastale na šumi i šumskom zemljištu kao posljedicu eksploatacije.

## **DIVLJAČI LOVSTVO**

- A.1.28. Svako stradavanje divljači tijekom eksploatacije obavezno prijaviti lovoovlašteniku.

## **NEKONTROLIRANI DOGAĐAJ**

- A.1.29. U slučaju izlijevanja ulja/goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnog razlijevanja (osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenе tekućine). Ostatke čišćenja (opasan otpad) predati ovlaštenoj osobi.

## **A.2. MJERA ZAŠTITE NAKON PRESTANKA EKSPLOATACIJE**

- A.2.1. Završnu biološku rekultivaciju provesti prema projektnoj dokumentaciji u roku godine dana nakon završetka eksploatacije.

## **B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA**

### ***Krajobraz***

- B.1. Sukladno projektnoj dokumentaciji osigurati projektantski i/ili krajobrazni nadzor provedbe mjera biotehničke stabilizacije i biološke rekultivacije te stanje saniranih površina.

- II.** Nositelj zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.
- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, obvezan je dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uredena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Nositelj zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, podmiruje sve troškove u ovom postupku procjene utjecaja na okoliš. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- V.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VI.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

**VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**

- Prilog 1. Šira situacija planiranog zahvata
- Prilog 2. Postojeće stanje
- Prilog 3. Razvojna etapa eksploatacije
- Prilog 4. Završno stanje eksploatacije

### **O b r a z l o ž e n j e**

Nositelj zahvata OKAMINA d.o.o., Donje Biljane 255A, Donje Biljane, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) 29. rujna 2022. godine zahtjev, a temeljem Zaključka Ministarstva (KLASA: UP/I-351-03/22-08/36; URBROJ: 517-05-1-1-23-2 od 2. veljače 2023. godine) 20. veljače 2023. godine dopunu zahtjeva za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti planiranog zahvata s prostornim planovima (KLASA: 350-02/22-02/27; URBROJ: 531-06-02-03/06-22-2 od 1. rujna 2022. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/21-60/24; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 21. travnja 2021. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te da nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

- Studija o utjecaju na okoliš (u dalnjem tekstu Studija) koju je izradio ovlaštenik MUNDO MELIUS d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I-351-02/20-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 7. srpnja 2020. godine). Studija je izrađena u rujnu 2022. godine, a dopunjena u veljači i listopadu 2023. godine. Voditelj izrade Studije je mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 21. ožujka 2023. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/22-08/36; URBROJ: 517-05-1-1-23-4 od 14. ožujka 2023. godine).

**Savjetodavno stručno povjerenstvo** u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) imenovano je na temelju članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša Odlukom (KLASA: UP/I-351-03/22-08/36; URBROJ: 517-05-1-1-23-13 od 9. svibnja 2023. godine).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 11. srpnja 2023. godine u Gračacu, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cijelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je nakon pozitivnog očitovanja članova Povjerenstva na dopunjenu Studiju u skladu sa člankom 13. Uredbe dana 3. studenoga 2023. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/22-08/36; URBROJ: 517-05-1-1-23-20). Zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/22-08/36; URBROJ: 517-05-1-1-23-21 od 3. studenoga 2023. godine) koordinacija (osiguranje i provedba) javne rasprave povjerena je Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 29. studenoga do 29. prosinca 2023. godine. Javni uvid u Studiju i ne-tehnički sažetak Studije omogućen je u službenim prostorijama Općine Gračac, Trg Sv. Jurja 1, Gračac, svakim radnim danom u uredovno radno vrijeme, gdje je također bila izložena Knjiga primjedbi. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Zadarski list“, na oglašnim pločama Zadarske županije i Općine Gračac te na internetskim stranicama Ministarstva, Zadarske županije i Općine Gračac. U sklopu javne rasprave održano je 11. prosinca 2023. godine u 12,00 sati u Vijećnici Općine Gračac, Trg Sv. Jurja 1, Gračac, javno izlaganje o predmetnom zahvatu i Studiji. Prema Izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije od 11. siječnja 2024. godine (KLASA: 351-07/23-01/101; URBROJ: 2198-07-03/1-24-9), tijekom javnog uvida, kao i u knjizi primjedbi izloženoj uz Studiju nisu zaprimljene primjedbe, prijedlozi ili mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti.

Povjerenstvo je na **drugoj sjednici** održanoj 19. veljače 2024. godine u službenim prostorijama Ministarstva, Radnička cesta 80, Zagreb, u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša.

**Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način:** Planirani zahvat odnosi se na eksploataciju arhitektonsko-građevnog kamena (kao primarne sirovine) i tehničko-građevnog kamena (kao sekundarne sirovine) na eksploatacijskom polju „Javornik“ (dalje u tekstu: EP).

*Rješenjem Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (KLASA: UP/I-310-01/18-03/169; URBROJ: 526-03-03-02-01/3-19-20 od 10. travnja 2019. godine) određena je Republika Hrvatska kao nositelj eksploatacijskog polja „Javornik“, a kao ovlaštenik je određeno trgovačko društvo OKAMINA d.o.o. iz Biljana Donjeg.*

*EP se nalazi u Zadarskoj županiji, na administrativno-teritorijalnom području Općine Gračac. EP se nalazi oko 3 km sjeverozapadno od najbližeg građevinskog područja naselja Mazin odnosno 3 km južno od građevinskog područja naselja Oraovac u Općini Donji Lapac. EP se nalazi na dijelu k.č. 8194 k.o. Mazin.*

*EP ima oblik nepravilnog šesterokuta površine 6,14 ha. Pristup do EP osiguran je postojećom makadamskom cestom (na dijelu k.č. 8194, šuma – Republika Hrvatska, za koji će nositelj zahvata ishoditi pravo služnosti; dijelu k.č. 8190, put - Općina Gračac javno dobro u općoj uporabi; dijelu k.č. 484/1 cesta – Republika Hrvatska, sve k.o. Mazin) duljine oko 7 km koja spaja EP sa županijskom cestom ŽC5217.*

*Zahvat se nalazi unutar obuhvata Prostornog plana Zadarske županije („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 3/10, 15/14, 14/15, 5/23 i 6/23 – ispravak Odluke) i Prostornog plana uređenja Općine Gračac („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj 13/07, 27/10 i „Službeni glasnik Općine Gračac“, broj 3/22).*

*Rješenjem Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina Ministarstva od 29. siječnja 2021. godine (KLASA: UP/I-310-01/21-03/05; URBROJ: 517-06-02-21-4) potvrđene su količine i kakvoća rezervi mineralnih sirovina na eksploatacijskom polju arhitektonsko-građevnog kamena „Javornik“ sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. godine.*

*Temeljem odobrenih granica rezervi mineralnih sirovina unutar EP ograničen je površinski kop po visini i širini. Dubina i razvoj eksploatacijskih radova ograničeni su granicama odobrenih rezervi do kote K1017.*

*Tehnologija eksploatacije sastoji se od eksploatacije arhitektonsko-građevnog (a-g) kamena kao primarne sirovine i tehničko građevnog (t-g) kamena kao sekundarne sirovine.*

*Tehnološke faze pri eksploataciji/otkopavanju a-g kamena su:*

- uklanjanje površinske jalovine/tehničko-građevnog kamena
- bušenje bušotina za uvlačenje žice
- zasijecanje i podsijecanje s dijamantnom žičanom pilom ili lančanom sjekačicom
- odvaljivanje primarnih blokova
- raspilavanje primarnog bloka na komercijalne blokove
- privremeno odlaganje blokova
- utovar i transport izvan EP na daljnju preradbu.

*T-g kamen (koji se kao sekundarna sirovina dobiva otkopavanjem a-g kamena), otkopavat će se usporedno s razvojem površinskog kopa, po visini i širini.*

*Tehnološke faze pri eksploataciji/otkopavanju t-g kamena su:*

- razbijanje (sitnjjenje) iznadgabaritnih komada
- utovar i transport t-g kamena do pokretnog postrojenja za sitnjjenje i klasiranje (opremljenjivačko postrojenje)
- sitnjjenje i klasiranje (opremljenjivanje)
- transport od strane potrošača.

*Prema idejnom rješenju razvoja rudarskih radova planirana je eksploatacija na ukupno četiri etaže: E1035, E1029, E1023 i E1017. Površinski kop je dubinski, a etaža E1017 predstavlja osnovnu etažu, to jest dubinu odobrenih rezervi.*

*Postojeće stanje*

*Površinski kop nije u radu. Prijašnjom eksploatacijom eksploatirao se a-g i t-g kamen u središnjem dijelu EP do kote K1026.*

### *Razvojna etapa eksploracije*

*U cilju osiguranja kontinuiteta razvoja površinskog kopa rudarski radovi se postupno razvijaju, i stvaraju se uvjeti za otvaranje i napredak etaže E1035, EK1029 i E1023. Etaža E1035 uz zapadnu i sjeveroistočnu granicu potvrđenih rezervi se pojavljuje zbog reljefa te u završnom stanju eksploracije ona postaje etaža E1029. Etaže su pružanja sjeverozapad-jugoistok napretka prema zapadu i sjeveroistoku. Transport mineralne sirovine je utovarivačem do privremenih skladišta ili oplemenjivačkog postrojenja.*

*Uz sjeveroistočnu i zapadnu granicu potvrđenih rezervi mineralnih sirovina, etaža E1029 se dovodi u završni položaj a prati ju etaža E1023. Kada se stvore uvjeti (dovoljna manipulativna površina) otvara se etaža E1017.*

### *Završna etapa eksploracije*

*U završnoj etapi eksploracije etaže E1035, E1029, E1023 i E1017 se dovode u završni položaj. Maksimalni kut nagiba završne kosine površinskog kopa je  $44,3^\circ$  sa završnom širinom etažne ravni od 6 m i kutom nagiba etažne kosine od  $90^\circ$ .*

*Ukupne eksploracijske rezerve koje će se eksplorirati prema Idejnom rudarskom projektu iznose  $112.082 \text{ m}^3$  a-g kamena i  $522.790 \text{ m}^3$  t-g kamena. Uz maksimalnu godišnju eksploraciju od  $3.000 \text{ m}^3$  a-g kamena, vijek eksploracije iznosi oko 38 godina.*

*Unutar EP su predviđeni kontejneri za smještaj nadzornog osoblja i radnika, plato za pretakanje goriva, pokretno spremište za ulja i masti te pokretni sanitarni čvor. Za izvođenje tehnološkog procesa koristit će se sljedeći strojevi: bušilica, dijamantne žične pile, lančana sjekačica, utovarivač, bager, kamion, oplemenjivačko postrojenje.*

*S obzirom da su prepoznati mogući utjecaji lokalnog karaktera odnosno da se mogu očekivati na lokaciji zahvata ili u neposrednoj blizini te da su najbliže naseljene kuće na dovoljnoj udaljenosti od EP (više od 3 km), eksploracijom neće doći do negativnih utjecaja na stanovništvo. Rezultati proračuna imisijskih koncentracija čestica prašine, količine ukupne taložne tvari i imisijskih koncentracija plinovitih onečišćenja pokazuju da su moguće vrijednosti u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja manje od graničnih vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. Granična vrijednost je razina onečišćenosti ispod koje na temelju znanstvenih spoznaja ne postoji štetni učinak na ljudsko zdravje i/ili okoliš u cijelini. Rezultati proračuna razina buke koje će se javljati kao posljedica svih aktivnosti na EP pokazuju da buka neće biti štetna po zdravje ljudi, s obzirom na to da će vrijednosti biti niže od propisanih dopuštenih graničnih vrijednosti. Prijevoz gotovih proizvoda izvan EP (kamionski transport) obavljat će se izvan građevinskog područja naselja makadamskom cestom koja se spaja na županijsku cestu ŽC5217 te se ne očekuje negativan utjecaj prometa na stanovništvo.*

*Utjecaj planiranog zahvata na bioraznolikost očituje se prvenstveno kroz gubitak staništa njegovom trajnom prenamjenom. EP je površine 6,14 ha i ima oblik nepravilnog šesterokuta. Zahvatom će se prenamijeniti 5,44 ha šumskog staništa. S obzirom na to da su na ovom prostoru šume široko rasprostranjene i da obuhvaćaju površine veće od 450.000 ha, gubitak od 5,44 ha neće imati značajan utjecaj na rasprostranjenost istih. Usporedno s razvojem rudarskih radova provodit će se tehnička sanacija površinskog kopa, a u dijelovima gdje je izvedena konačna tehnička sanacija provodit će se biološka rekultivacija prema etapama (fazama) iz rudarskog projekta i projekta krajobraznog uređenja, čime će se veći dio površine privesti u (do)prirodno stanje i uspostaviti povoljniji bioekološki uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Sadnjom autohtonih vrsta (koje moraju biti kompatibilne s pedološkim i ekološko-vegetacijskim uvjetima područja) tijekom biološke rekultivacije smanjit će se utjecaj jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa. Na temelju navedenog procijenjeno je da je, s obzirom na rasprostiranje, jačinu i trajanje, utjecaj zahvata na bioraznolikost ograničenog (lokalnog) rasprostiranja i slabe*

jačine te trajan na ograničenom prostoru planiranog eksplotacijskog polja i privremen u odnosu na neposredni okoliš.

EP se nalazi izvan zaštićenih područja temeljem propisa o zaštiti prirode. Najbliže zaštićeno područje, na udaljenosti oko 14,5 km u smjeru sjeverozapada je značajan krajobraz Bijeli potoci – Kamensko. S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od zaštićenih područja, neće biti utjecaja na iste.

EP se nalazi izvan područja **ekološke mreže**. Najbliže područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove je HR2001058 Lička Plješivica na udaljenosti oko 300 m sjeverno od EP. Na širem području nalaze se i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove HR2000879 Lapačko polje (oko 2 km od EP) i HR2001256 Međugorje – Stružnica (oko 2,7 km od EP) te područje očuvanja značajno za ptice HR1000021 Lička krška polja (oko 2 km od EP). Za planirani zahvat je proveden postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon kojeg je Uprava za zaštitu prirode Ministarstva donijelo Rješenje (KLASA: UP/I-612-07/21-60/24; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 21. travnja 2021. godine) o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu te da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Unutar EP nisu evidentirani speleološki objekti. Prema katastru speleoloških objekata najbliži speleološki objekti se nalaze na udaljenosti većoj od 9 km jugoistočno od EP. S obzirom na udaljenost i karakteristike zahvata, procijenjeno je da eksplotacija neće imati utjecaj na speleološke objekte.

Eksplotacijom će se ukupno ukloniti **tlo** na površini od 5,44 ha. Uklonjeno tlo će se odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP, kako bi se iskoristilo za biološku rekultivaciju prostora čime se utjecaj svodi na prihvatljivu razinu. Male količine prašine koje nastaju tijekom rada neće imati značajniji utjecaj na okolno tlo jer je to karbonatna prašina sastava sličnog kao i okolno tlo.

Prilikom redovnog rada nastale otpadne **vode** se neće ispuštati u okoliš. Voda koja se koristi prilikom pridobivanja osnovnih blokova (tehnološka voda) prikuplja se u taložnici te se pomoću pumpi vraća u proces (recirkulira) tako da nema ispuštanja u okoliš. Korištenjem mobilnog sanitarnog čvora izbjegnuto je ispuštanje sanitarnih otpadnih voda. Prostor za pretakanje goriva izgradit će se kao natkrivena vodonepropusna površina sa jamom za prikupljanje eventualno prolivenih tekućina tako da sa ovog prostora nema ispuštanja otpadnih voda u okoliš. Za potrebe nadopunjavanja agregata gorivom, koristit će se mobilna pumpa. Mjesto za pretakanje osigurat će se vodonepropusnom tankvanom (posudom). Oborinske vode sa etaža se prikupljaju u taložnici te ponovno koriste u tehnološkom procesu. Eksplotacija neće imati utjecaja na postizanje ciljeva zaštite okoliša, koji su primjenjivi na zahvat.

Temeljem proračuna imisijskih koncentracija onečišćujućih tvari procijenjeno je da će prosječna godišnja koncentracija već na malim udaljenostima (do 100 m od EP) biti znatno manja od graničnih vrijednosti. Temeljem rezultata proračuna može se zaključiti da će utjecaj na okoliš uslijed emisije ispušnih plinova biti prihvatljiv. Realizacijom zahvata neće biti ugrožena kvaliteta **zraka** šireg područja EP odnosno neće doći do promjene kategorije zraka.

Za procjenu utjecaja na **klimatske promjene** korišteni su podaci o emisijama prilikom redovnog rada i uslijed transporta. Koristeći emisijske faktore za ugljikovodike i CO<sub>2</sub> dobivene su ukupne godišnje emisije CO<sub>2</sub> (uz faktor. ekv. za ugljikovodike 2,93) od 313 t/god. što je udio oko 0,001% u odnosu na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, planirani zahvat se ne smatra značajnim izvorom emisija stakleničkih plinova, odnosno utjecaj na klimatske promjene je zanemariv te se ne predviđaju mjere ublažavanja klimatskih promjena. Provedenom analizom štetnog učinka klimatskih promjena na zahvat, buduća ranjivost zahvata vezana uz klimatske varijable bit će umjerena (niska i srednja osjetljivost). Planirani zahvat je usklađen sa relevantnim dokumentima o prilagodbi klimatskim promjenama u Republici

*Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu te se ne očekuje utjecaj klimatskih promjena na zahvat.*

*Ukupni utjecaj eksploracije na krajobrazne karakteristike okolnog prostora procijenjen je kao mali, što znači da je promjena, u osnovnim vizualnim elementima, slabo vidljiva i ne privlači pažnju. Eksploracija će uzrokovati promjenu **krajobraza**, promjenom strukture reljefa što će izravno utjecati na promjenu vizura isključivo u neposrednoj blizini EP oblikovanjem vidljivog elementa u krajobrazu. Promjena reljefa utjecati će na struktorno-vizualna obilježja krajobraza same lokacije EP i njegove neposredne okoline. Tijekom vremena eksploracije, te nakon završetka, utjecaj na sustave krajobraza moguće je smanjiti primjenom mjera zaštite te usporednom provedbom biološke sanacije u skladu s prirodnim i krajobraznim zakonitostima na lokaciji EP. Unutar EP kao niti bližem okolišu se ne nalaze koridori **infrastrukturnih objekata**. Najbliže EP je dalekovod 110kV na udaljenosti 1,6 km istočno od EP. Ostali infrastrukturni objekti se nalaze na udaljenosti većoj od 3 km. S obzirom na udaljenost i karakteristike zahvata, procijenjeno je da eksploracija neće imati utjecaj na infrastrukturne objekte.*

*Utjecaji na šume i šumarstvo prilikom provođenja radova na EP prvenstveno se očituju u gubitku površina pod šumom izravnim zaposjedanjem šumskoproizvodnih površina na površini od 5,44 ha. Planirani eksploracijski radovi postepeno će se odvijati kroz duže vremensko razdoblje (38 godina), te obuhvaćaju većinu područja EP. U prvoj razvojnoj etapi (4,5 godine) uklonit će se oko 3,04 ha, u drugoj razvojnoj etapi (11 godina) 1,08 ha te u završnoj etapi (22,5 godine) 1,32 ha površina pod šumama. Provedbom tehničke sanacije i biološke rekultivacije planirano je postupno obnavljanje biljnog pokrova na etažama prema dinamici izvođenja radova, a u konačnici vraćanje šumskog ekosustava na ukupnoj površini lokacije.*

*Utjecaj eksploracije očituje se u gubitku dijela lovnoproduktivne površine (6,14 ha). Mogući utjecaji se očituju u fragmentaciji staništa, stradavanju divljači (prilikom izvođenja radova, pad niz etaže kosine), uznemiravanju divljači (buka, prisutnost ljudi). Postavljanjem zaštitne ograde stradavanje divljači bit će svedeno na minimum. Utjecaji su mogući tijekom aktivnosti na lokaciji i vremenski su ograničeni. Zbog malog udjela prostora obuhvata u ukupnoj površini lovišta (0,03%) i dinamike izvođenja radova u odnosu na prostor lovišta, ne očekuje se negativan utjecaj rudarskih radova na **divljač i lovstvo**. Uz pridržavanje mjera zaštite okoliša utjecaji su procijenjeni prihvatljivima.*

*Na lokaciji planiranog zahvata nisu utvrđeni elementi zaštićene **kulturno-povijesne baštine**, to jest kulturna dobra. S obzirom na karakteristike planiranog zahvata i udaljenost EP od evidentirane kulturno-povijesne baštine, ne očekuje se utjecaj na istu.*

*Utjecaj zahvata bukom na okoliš procijenjen je temeljem proračuna intenziteta buke u odnosu na udaljenost od izvora pod pretpostavkom istovremenog rada svih izvora buke. Rezultati proračuna pokazuju da će razine buke već na malim udaljenostima od EP (200 m) biti niže od propisanih dopuštenih graničnih vrijednosti te je utjecaj bukom prihvatljiv.*

*Osim miješanog komunalnog otpada, tijekom eksploracije nastaje proizvodni **otpad** odnosno istrošeni dijelovi rudarske opreme, ambalaža i otpadne gume. Od opasnog otpada nastajat će ambalaža, istrošena ulja i masti od radnih strojeva i krpe natopljene uljem i mastima. Uz odvojeno prikupljanje otpada u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaju ovlaštenoj osobi, zahvat neće utjecati na opterećenje okoliša otpadom.*

*U slučaju maksimalne eksploracije procijenjen je promet od 16 kamiona dnevno (8 u dolasku i 8 u odlasku). Prema izvještaju o brojanju prometa sa brojačkog mjesta 4923 Mazin-jug, prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 136 vozila. U slučaju kompletног prometa u smjeru DC1 ukupni promet bi iznosio 152 vozila. Prema izvještaju o brojanju prometa sa brojačkog mjesta 4305 Donji Lapac, prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 419 vozila. U slučaju kompletнog prometa u smjeru DC218 ukupni promet bi iznosio 435 vozila. Budući da će ukupni promet biti*

*daleko manji od donje granice za županijsku cestu (3 000 vozila), može se zaključiti da je utjecaj uslijed povećanja prometa prihvatljiv.*

*Nekontrolirani događaj odnosno iznenadno onečišćenje uslijed ispuštanja štetnih tvari u okoliš spriječit će se primjenom pravila zaštite na radu i predloženih mjeri zaštite čime je vjerojatnost nastajanja nekontroliranih događaja odnosno iznenadnog onečišćenja svedena na minimum. Na EP će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj uslijed ovakvog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.*

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera** zaštite propisana je u skladu sa člankom 151. Zakona o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13, 14/14, 52/18, 115/18, 98/19 i 83/23) i člancima 5. i 6. Pravilnika o tehničkim normativima za površinsku eksploraciju ležišta mineralnih sirovina („Narodne novine“, broj 53/91).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu su sa člancima 4., 5., 6., 23., 48. i 143. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).
- **Mjera zaštite georaznolikosti** propisana je u skladu sa člancima 6., 100., 101., 103. i 104. Zakona o zaštiti prirode.
- **Mjere zaštite voda, vodnih tijela i tla** propisane su u skladu sa člancima 46., 47. i 49. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21 i 47/23) i člancima 7., 10., 11., 21. i 24. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu sa člancima 4., 6., 38. i 39. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19 i 57/22).
- **Mjera zaštite krajobraza** propisana je u skladu sa člancima 4., 5., 6. i 7. Zakona o zaštiti prirode.
- **Mjere zaštite od opterećenja bukom** propisane su u skladu sa člancima 3., 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i člankom 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).
- **Mjera gospodarenja otpadom** propisana je u skladu sa člancima 5., 18., 22. i 24. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21).
- **Mjera zaštite kulturno-povijesne baštine** propisana je u skladu sa člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22).
- **Mjere zaštite šuma i šumarstva** propisane su u skladu sa člankom 3. Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20 i 101/23).
- **Mjera zaštite lovstva i divljači** propisana je u skladu sa člankom 74. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj 99/18, 32/19 i 32/20).
- **Mjera zaštite u slučaju nekontroliranog događaja** propisana je u skladu sa člankom 10. Zakona o zaštiti okoliša.
- **Mjera zaštite nakon prestanka eksploracije** propisana je u skladu sa člankom 44. Zakona o rudarstvu.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerjenja emisija i imisija, vode

očevidebitke, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- Program praćenja **krajobraza** odnosno praćenje tehničke sanacije i biološke rekultivacije utvrđen je temeljem dosadašnje inženjerske prakse.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

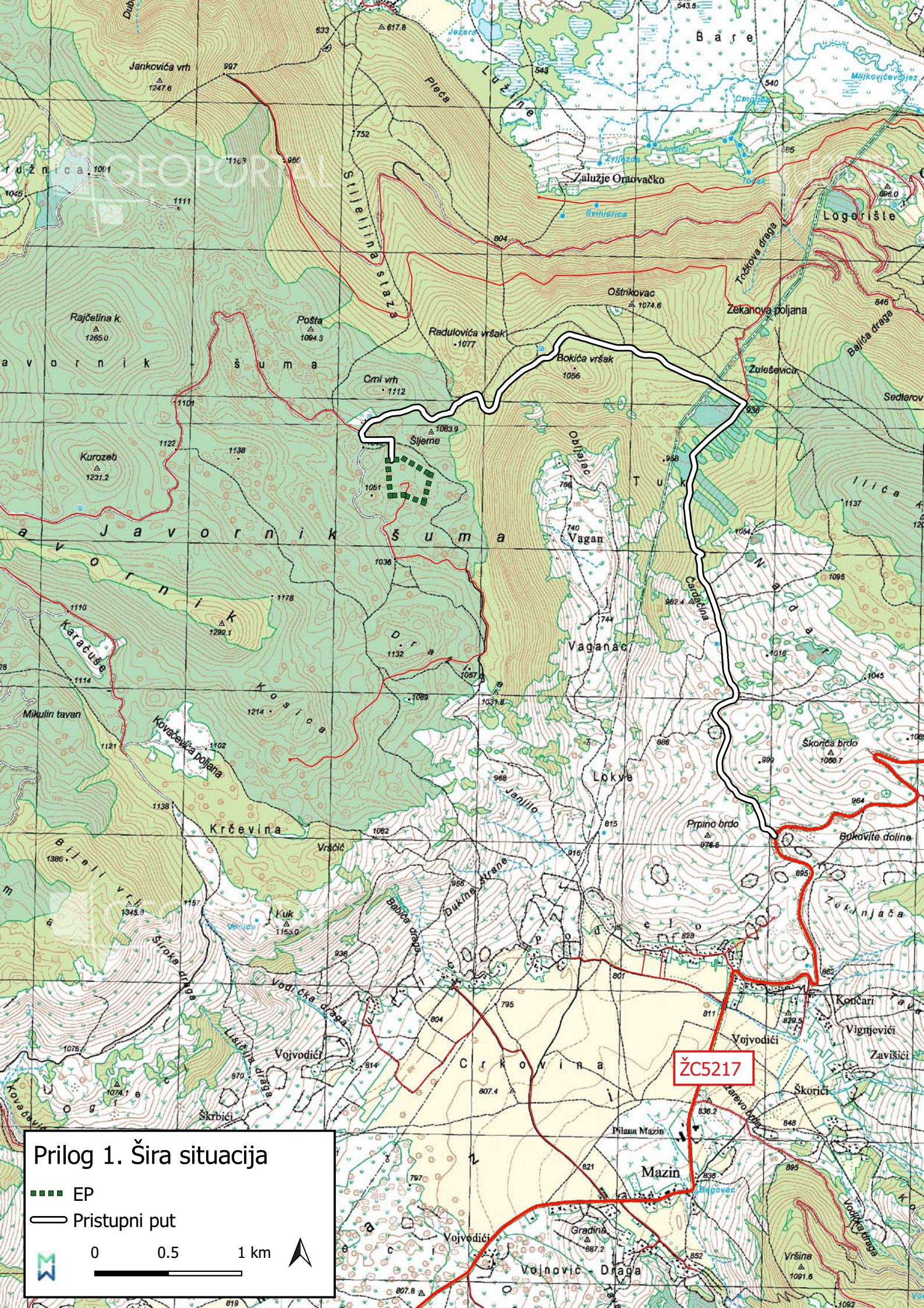
Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

#### **UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:**

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog suda u Splitu, Put Supavlja 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.



## Prilog 1. Šira situacija

EP

## Pristupni put

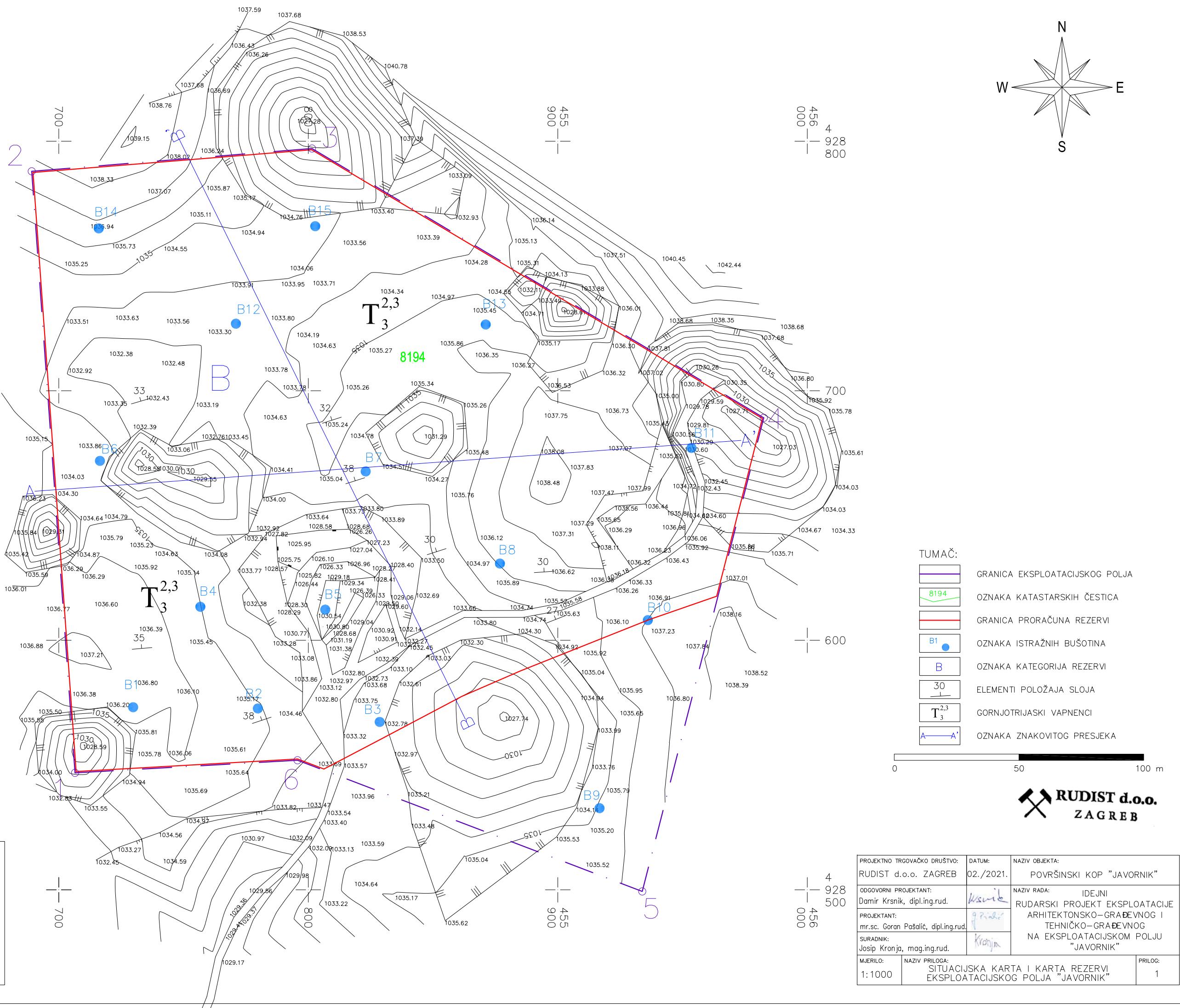


0

0.5

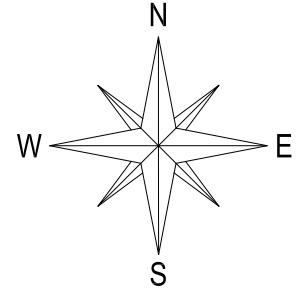
1 km





**RUDIST d.o.o.**  
ZAGREB

PROJEKTNO TRGOVACKO DRUŠTVO: RUDIST d.o.o. ZAGREB	DATUM: 02./2021.	NAZIV OBJEKTA: POVRŠINSKI KOP "JAVORNIK"
ODGOVORNI PROJEKTANT: Damir Krsnik, dipl.ing.rud.	<i>Krsnik</i>	NAZIV RADA: IDEJNI RUDARSKI PROJEKT EKSPLOATACIJE ARHITEKTONSKO-GRAĐEVNOG I TEHNIČKO-GRAĐEVNOG NA EKSPLOATACIJSKOM POLJU "JAVORNIK"
PROJEKTANT: mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.	<i>G. Pašalić</i>	
SURADNIK: Josip Kronja, mag.ing.rud.	<i>Kronja</i>	
MJERILO: 1:1000	NAZIV PRILOGA: SITUACIJSKA KARTA I KARTA REZERVI EKSPLOATACIJSKOG POLJA "JAVORNIK"	PRILOG: 1



4  
928  
800

455  
000  
456  
4  
928  
800

700

700

600

600

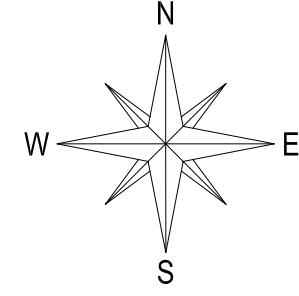
4  
928  
500

4  
928  
500



**RUDIST d.o.o.**  
**ZAGREB**

PROJEKTNO TRGOVACKO DRUŠTVO: RUDIST d.o.o. ZAGREB	DATUM: 02./2021.	NAZIV OBJEKTA: POVRŠINSKI KOP "JAVORNIK"
ODGOVORNI PROJEKTANT: Damir Krsnik, dipl.ing.rud.		NAZIV RADA: IDEJNI
PROJEKTANT: mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.		RUDARSKI PROJEKT EKSPLOATACIJE ARHITEKTONSKO-GRADEVNOG I TEHNIČKO-GRADEVNOG KAMENA NA EKSPLOATACIJSKOM POLJU "JAVORNIK"
SURADNIK: Josip Kronja, mag.ing.rud.		
MJERILO: 1:1000	NAZIV PRILOGA: RAZVOJNA ETAPA EKSPLOATACIJE	PRILOG: 3



TUMAČ:	
	PROSTOR PREDVIDEN ZA PROJEKT KRAJOBRAZNOG UREĐENJA
	PROSTOR PREDVIĐEN ZA BILOŠKU REKULTIVACIJU
	GRANICA EKSPLOATACIJSKOG POLJA
	OZNAKA KATASTARSKIH ČESTICA
	GRANICA PRORAČUNA REZERVI
	OGRADA OKO RUDARSKOG OBJEKTA
	NAGIB CESTE
	KOTA TERENA
	OZNAKA KOSINE U A-G KAMENU
	OZNAKA KOSINE U MINERALNOJ SIROVINICI
	OZNAKA ZNAKOVITOG PRESJEKA

0 50 100 m

RUDIST d.o.o.  
ZAGREB

PROJEKTNO TRGOVACKO DRUŠTVO:	DATUM:	NAZIV OBJEKTA:
RUDIST d.o.o. ZAGREB	02./2021.	POVRŠINSKI KOP "JAVORNIK"
ODGOVORNI PROJEKTANT:		NAZIV RADA:
Damir Krsnik, dipl.ing.rud.	<i>Krsnik</i>	IDEJNI RUDARSKI PROJEKT EKSPLOATACIJE
PROJEKTANT:		ARHITEKTORSKO-GRADEVNOG I TEHNIČKO-GRADEVNOG KAMENA NA EKSPLOATACIJSKOM POLJU "JAVORNIK"
SURADNIK:		"JAVORNIK"
Josip Kronja, mag.ing.rud.	<i>Kronja</i>	
MJERILO:	NAZIV PRLOGA:	PRILOG:
1:1000	ZAVRŠNO STANJE EKSPLOATACIJE	4